

DRETS GUANYATS O DRETS ADQUIRITS?

1 La proposta del nostre Institut d'incidir sobre els estudiants de batxillerat oferint assessorament per a treballs de recerca en disciplines relacionades amb el territori penedesenc, amb el complement de la possibilitat de plantejar la publicació d'algun dels treballs realitzats, no ha tingut, de moment, la incidència que havíem esperat, i en cloure aquesta tardor, plenament iniciat el curs, les accions de l'IEP en aquest àmbit no anaven gaire més enllà de la mitja dotzena de consultes.

El tema té alguns aspectes, però, que conviden a la reflexió mentre s'enceta una segona tongada de difusió de la proposta. D'entrada, l'espai on se situa la proposta: un ensenyament secundari des de fa una colla d'anys sacsejat per continuades propostes i contrapropostes, sovint d'abast més polític que no pas pedagògic, que no conviden pas gaire a entusiastes labors de recerca, una mica perduts tots plegats, docents i discent, en el desencís d'un món que tomba massa de pressa, sense temps per pair les coses. Possiblement hi incideix igualment la novetat de l'oferiment que realitza l'Institut, de forma i manera que considerem que caldrà insistir-hi una i altra vegada, amb la constància d'obrir un nou camí.

Certament, la proposta de l'IEP té igualment la perspectiva d'aconseguir que les joves generacions s'apropin a conèixer la realitat d'aquells que, creiem que amb un esperit jove, treballen des de fa un bon grapat d'anys en l'estudi i el coneixement de tota mena d'aspectes de la nostra terra. Fa por, però, que aquest aspecte no s'entengui potser perquè nosaltres parlem de drets guanyats i els nostres joves poden entendre que ens estem referint a drets adquirits.

Vint-i-cinc anys enrere, quan l'Institut va fer el camí de la seva fundació, tots teníem una consciència ben clara de com el país —la ciutadania— estava tornant a guanyar, no sense esforç ni dificultats, una colla de drets, des dels més clarament polítics i sindicals, fins als que reivindicaven el patrimoni cultural comarcal, la identitat del que és propi. Però el sentit d'aquesta conquesta no l'hem sabut fer entendre a les noves generacions, de manera que la seva interpretació del tema sovint ha estat simplista, i han entès que comptaven amb uns drets que existien gairebé per la mateixa mecànica que fa sortir el sol cada matí. I és des d'aquesta lectura de les coses que esdevé fàcil bandejar el neguit i mantenir sols l'exigència de drets.

Caldrà insistir en el tema per tal de fer entendre que la cultura no és un material de consum, sinó el resultat de la recerca constant i sempre inacabada dels patrons i els detalls de la identitat, i aquests no poden mantenir la seva efectivitat si s'entenen únicament com a material d'ús i no pas com a argila de vida.

COL·LABORACIONS

